

فراوانی اقدام به خودکشی در مراجعه کنندگان به بخش اورژانس شهر جیرفت در سال ۱۳۸۰

چکیده

*دکتر علیرضا ظهور I
دکتر محمدرضا افلاطونیان II

اقدام به خودکشی عملی است که به قصد آسیب رساندن هدفدار و آگاهانه به خود، اغلب در افراد خود محور، مضطرب، متخاصم و ناتوان در برقراری ارتباطات صورت می‌گیرد. با توجه به این که پدیده خودکشی برای سیستم بهداشت و درمان کشور پرهزینه بوده و با معیارهای ارزشی و فرهنگی یک کشور اسلامی مغایرت دارد، بر آن شدیم تا ویژگی‌های افرادی را که به این علت به اورژانس جیرفت مراجعه کرده بودند مورد تجزیه و تحلیل قرار دهیم. این پژوهش به روش مقطعی در پاییز سال ۱۳۸۰ انجام شد. جامعه مورد بررسی شامل تمام افرادی بود که به دنبال اقدام به خودکشی به بخش اورژانس شهر جیرفت طی مدت ذکر شده آورده شده بودند. بدین منظور پرسش‌نامه‌ای برای مصاحبه با بیماران تدوین گردید که حاوی سؤالاتی در مورد خصوصیات جمعیت‌شناسی بیماران، سابقه اعتیاد و افسردگی، روش اقدام به خودکشی و علل آن بوده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های مجذور خی و دقیق فیش استفاده گردید. براساس نتایج به دست آمده حدود ۳٪ از کل مراجعه‌کنندگان به بخش اورژانس را، آسیب‌دیدگی به دنبال اقدام به خودکشی تشکیل می‌داد. روش به کار گرفته شده در خودکشی در ۷۵٪ موارد دارو، ۲۰٪ سم و ۵٪ پارگی عروق با ابزار برنده بوده است. مهم‌ترین علل اقدام به خودکشی، اختلاف بین والدین (۲۹٪)، بیماری فرد (۲۵٪)، اختلاف با همسر (۱۸٪) و مشکلات اقتصادی (۷٪) بوده است. حدود ۳۶٪ افرادی که دست به خودکشی زده بودند، سابقه استفاده از داروهای ضدافسردگی و ۱۶٪ سابقه اعتیاد به حداقل یکی از مواد مخدر را داشتند. حداقل ۳۶٪ افراد اعلام کرده بودند که به طور مجدد دست به خودکشی خواهند زد. با توجه به فراوانی بالای اعتیاد و اقدام به خودکشی در این شهرستان و از سوی دیگر نتایج به دست آمده توسط پژوهش‌گران که نشان‌دهنده احساس بدبختی، تحقیر، کمبود عاطفی و نابرابری از عوامل مؤثر در اقدام به خودکشی می‌باشد، جا دارد که مسئولان تلاش بیشتری را نسبت به برآورد نیازهای بهداشتی و خدمات روان‌درمانی در نظر گیرند.

کلیدواژه‌ها: ۱- اقدام به خودکشی ۲- اورژانس ۳- همه‌گیری شناسی

مقدمه

خود، به طور آگاهانه و هدفدار و اغلب در افراد خود محور، مضطرب، متخاصم و ناتوان در برقراری ارتباطات صورت می‌گیرد.
براساس نتایج به دست آمده خودکشی یکی از ۵ علت عمده مرگ و میر در جوانان محسوب می‌گردد (۲ و ۳).

شهرستان جیرفت با جمعیتی حدود ۲۵۰/۰۰۰ نفر علاوه بر فقر اقتصادی، فرهنگ نابسامانی دارد. حدود ۵۹٪ جمعیت بالای ۶ سال این شهرستان با سواد، ۱۳٪ کم سواد و ۲۸٪ بی‌سواد هستند (۱). از دید روان‌شناسان و جامعه‌شناسان، اقدام به خودکشی عملی است که به قصد آسیب رساندن به

این مقاله تحت حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی کرمان انجام شده است.

(I) دانشیار اپیدمیولوژی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران (*مؤلف مسئول).

(II) دکتری بهداشت، معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی کرمان.